

Dagf. 8. september 2023
HMR j. nr. 23/17085

Margit Stórá
landsstýrismaður

Svar

upp á

Fyrispurning nr. 52-013/2023 eftir § 52 a í tingskipanini um úrslit av øktum sjúkrahúsrekstri, frá Eiriki í Jákupsstovu, løgtingsmanni

Spurningarnir voru soljóðandi:

1. Tá tað í svari uppá undanfarnan spurning í 52-004/2023 er upplýst, at sjúklingahotellið og serviðgerð uttanlands ikki eru tíkin við í samband við nýggj ársverk og starvsfólkabýti millum heilsustarvsfólk og ikki heilsustarvsfólk seinastu árini, hvussu er støðan so, um hesi verða tíkin við í tølini?
2. Tá tað er upplýst, at 35 ársverk komu afturat í sjúkrahúsverkinum í tíðarskeiðnum 2019-2022, sum ikki eru heilsustarvsfólk, hvørji stórv var talan um og hvussu var býtið millum hesi størvini (hvæt slag av størvum er talan um)?
3. Hvussu hevur talið og býtið í ársverkum flutt seg í mun til starvsstað á teimum trimum sjúkrahúsunum í tíðarskeiðnum frá 2019 til og við 2022?
4. Rakstrarjáttanin til sjúkrahúsverkið er økt við umleið 200 mió. kr. í tíðarskeiðnum 2019 til og við 2022; hvussu stórur partur av hesum er farin til vanligar lønarhækkingar og annað fyrir at tryggja verandi virksemi, og hvussu stórur partur er farin til nýtt virksemi?
5. Hvæt nýtt virksemi er komið í sjúkrahúsverkinum í tíðarskeiðnum 2019 til og við 2022, sum hevur betrað um viðgerðartrygdina hjá fólkum í Føroyum?

Svar:

Til spurning 1

Í játtanini til serviðgerð uttanlands eru ongar beinleiðis starvsfólkauðreiðslur, so hetta ávirkar ikki býtið.

Sjúklingahotellið í Keypmannahavn brúkar ikki føroysku lønarskipanina, tá ið lønir verða goldnar. Tí eru hagtølini ikki til taks á sama hátt. Á Sjúklingahotellinum starvast í dag 10,26 heilsustarvsfólk

og 13,88 starvsfólk, sum ikki eru heilsustarvsfólk. Í 2019 voru hesi tøl 9,07 heilsustarvsfólk og 11,26, sum ikki eru heilsustarvsfólk.

Meginparturin av teimum, sum ikki eru heilsustarvsfólk, arbeiða innan reingerð og í kókinum. Haraftur er eitt móttókufólk.

Havast skal í huga, at umframt at veita røkt og skipa sjúklingagongdir, so virkar Sjúklingahotellið sum gistingarhús alt samdøgrið árið runt.

Til spurning 2 og 3

Týdningarmikið er at gera vart við, at ikki øll heilsustarvsfólk eru fevnd av almennum sáttmálum, sum siðbundið verður sett í sambandi við heilsufakligt virksemi. Nevnast kann, at sálarfrøðingar og logopedar eru settir eftir sáttmálanum millum Akademikarafelag Føroya og Fíggjarmálaráðið. Starvsfólkini í Sjúkraflutningstænastuni og læknaskrivarar eru settir eftir sáttmála millum Starvsfelagið og Fíggjarmálaráðið.

Undanfarna svar, um samlaðu ársverkini á sjúkrahúsunum, byggir á tøl, sum taka støði í tí yrkisfølag, ið starvsfólkini eru fevnd av. Tað merkir, at nøkur heilsustarvsfólk eru ikki roknaði sum heilsustarvsfólk í uppgerðini. Sama er gallandi, tá ið vit hyggja eftir teimum 35 starvsfólkunum, sum eru komin afturat í tíðarskeiðinum 2019-2022.

Landssjúkrahúsið

Á Landssjúkrahúsinum eru 25,91 starvsfólk komin afturat, sum í uppgerðini ikki eru bólkað sum heilsustarvsfólk. Býtið er soleiðis:

Læknaskrivaranaemningar	9,00
Læknaskrivarar	4,06
Handverkarar, medico, kt- og goymslufólk til rakstur av H-bygninginum	6,40
Sosialráðgevarar	0,60
Leiðslufulltrúi til nýggja depilsleiðslu	0,60
Klinisk stápseind	4,00
Fíggjarfólk	1,25
Í alt	25,91

Sum tað framgongur av talvuni omanfyri, telja læknaskrivarar og læknaskrivaranaemningar 13 út av teimum gott 26 størvunum, sum sett eru afturat árin 2019-2022. Størv sum í uppgerðini eru bólkaði sum ikki at vera heilsustarvsfólk. Stórur tørvur hevur verið á at sett læknaskrivaranaemningar afturat – og nakað av peningi er eisini játtáður til hesar normeringar. Eisini hevur Landssjúkrahúsið funnið játtan við at halda aftur við øðrum virksemi. Læknaskrivarar eru settir sum stuðulsfunktiónir, tá nýggir serlæknar eru komnir í starv, í sambandi við játtanina, ið er avsett til serlæknar.

Í sambandi við, at Landssjúkrahúsið hevur yvirtikið raksturin av pørtum av H-bygninginum, eru fólk sett at fyrireika, at bygningurin verður klárur at taka í nýtslu. Leiðslufulltrúi er settur at stuðla leiðsluni á nýstovnaða Familjudeplinum. Eisini eru sett sjúklingasamskiparar, hagtalsfólk og heilsufakligir dygdarmennrarar í klinisku stápseindina. Til hetta er brúktur peningur, sum játtáður varð til endamálið á fíggjarlögini 2021. Somuleiðis varð peningur játtáður til at styrkja fíggjarstýringina á Landssjúkrahúsinum á fíggjarlögini 2020.

Klaksvíkar sjúkrahús

Í tíðarskeiðinum 2019-2022 er starvsfólkahópurin á Klaksvíkar sjúkrahúsi, ið ikki er heilsustarvsfólk, vaksin við 4,26 ársverkum. Normeringin er økt innan hesi yrkisøkir: Reingerð, læknaskrivaranaæmingar, maskinfólk, samskipari til tænastueindina og ein kost-føðslunæmingur.

Harumframt hevur sjúkrahúsið umskipað og niðurlagað 1,52 ársverk innan ikki kliniska økið. Sí talvu niðanfyri:

Reingerðarfólk	1,28
Kost-føðslunæmingur	1,00
Maskinfólk	0,88
Samskipari til tænastueindina	0,62
Læknaskrivaranaæmingar	2,00
Umskipanir og niðurlagdar funktiónir	-1,52
Íalt	4,26

Suðuroyar sjúkrahús

Í tíðarskeiðinum 2019-2022 er starvsfólkahópurin á Suðuroyar sjúkrahúsi øktur við 2,5 ársverkum av starvsfólk, sum ikki eru heilsustarvsfólk. Talan er um ein læknaskrivaranaæming, ein leiðara fyri Tænastudeildina og ein læknaskrivara (0,5 brøk).

Til spurning 4

Niðanfyri verður nágreinað, hvussu stórur partur av øktu rakstrarjáttanini til Sjúkrahúsverkið er farin til vanligar lónarhækkingar og annað fyri at tryggja verandi virksemi, og hvussu stórur partur er farin til nýtt virksemi í tíðarskeiðnum 2019 til og við 2022.

Landssjúkrahúsið

Sambært fíggjarlögini er høvuðskontan hjá Landssjúkrahúsinum í tíðarskeiðinum 2019-2022, økt við 185,9 mió. kr. Sí talvu niðanfyri:

Landssjúkrahúsið, høvuðskonta – fíggjarlög í 1000 kr.	2019	2020	2021	2022	Øking 2019-2022
Vanligt virksemi	499.562	558.445	603.424	660.656	161.094
Serviðgerð uttanlands	131.103	138.600	142.208	146.100	14.997
Flutningur og upphald	24.330	25.547	26.058	27.361	3.031
Sjúklingahotellið Tórshavn	20.733	21.770	22.819	23.960	3.227
KT-øki heilsuverksins	7.478	15.998	9.378	9.763	2.285
Avsetning til serlæknar	4.200	3.200	3.200	3.500	- 700
Fyribili koronadeild	-	-	2.760	2.000	2.000
Tilsamans	687.406	763.560	809.847	873.340	185.934

Um økingin skal býtast millum framskrivingar til at tryggja verandi virksemi og játtan til nýtt virksemi – eru áleið tveir triðingar (124 mió. kr.) játtáðar til at tryggja verandi virksemi, íroknað sáttmálabundnar lønarframskrivingar, prísvøkstur og meirjáttan til demografiskar broytingar. Ein triðingur (61 mió. kr.) er nýttur til nýtt virksemi. Gev gætur, at 26 mió. kr. av teimum 61 mió. kr. er játtan til virksemi, ið varð tengt at koronafarsóttini, sum framvegis hevði við sær ein kostna í 2022. Meginparturin av hesari játtanini er tíkin av aftur í 2023. Sí niðanfyri:

Landssjúkrahúsið – orsøk til øking - høvuðskonta	Upphædd í 1000 kr.
Øking – verandi virksemi (framskrivingar)	124.314
Øking – nýtt virksemi	61.620
- <i>Politiskar raðfestingar</i>	14.920
- <i>H-bygningur</i>	10.600
- <i>Korona</i>	26.200
- <i>Avsett til serlæknar</i>	8.500
- <i>Endurvenjing</i>	1.400
Øking í alt	185.934

Klaksvíkar sjúkrahús

Sambært fíggjarlögini er játtanin hjá Klaksvíkar sjúkrahúsi økt úr 72,3 mió. kr. upp í 96,9 mió. kr. í tíðarskeiðinum 2019-2022, svarandi til eina øking á 24,6 mió. kr. Sí talvu niðanfyri:

Klaksvíkar sjúkrahús, høvuðskonta – fíggjarlög í 1000 kr.	2019	2020	2021	2022	Øking 2019-2022
Vanligt virksemi	72.276	82.806	89.990	96.924	24.648
Tilsamans	72.276	82.806	89.990	96.924	24.648

Økingin kann bólkast í tvey.

Tilsamans eru 14,9 mió. kr. játtáðar til at tryggja verandi virksemi, íroknað sáttmálabundnar lønarframskrivingar, prísvøkstur og demografiskar broytingar. Játtan á 9,8 mió. kr. er sett av til nýtt virksemi á Klaksvíkar sjúkrahúsi. Gev gætur, at 2,725 mió. kr. eru játtáðar til virksemi tengt at koronafarsóttini, sum framvegis hevði við sær ein kostnað í 2022.

Klaksvíkar sjúkrahúsið – orsøk til øking - høvuðskonta	Upphædd í 1000 kr.
Øking – verandi virksemi (framskrivingar)	14.850
Øking – nýtt virksemi	9.798
- <i>Politiskar raðfestingar</i>	4.623
- <i>Korona</i>	2.725
- <i>Endurvenjing</i>	900
- <i>Flutt virksemið frá serviðgerð uttanlands</i>	1.550
Øking í alt	24.648

Suðuroyar sjúkrahús

Í sama tíðarskeiði er játtanin á Suðuroyar sjúkrahúsi økt slakar 18 mió. kr., sí talvu:

Suðuroyar sjúkrahús, høvuðskonta – fíggjarlög í 1000 kr.	2019	2020	2021	2022	Øking 2019-2022
Vanligt virksemi	65.355	74.913	78.450	83.292	17.937
Tilsamans	65.355	74.913	78.450	83.292	17.937

Býta vit økingina sundur millum framskrivingar og nýtt virksemi sæst, at av teimum sløku 18 mió. kr. eru 13,4 mió. kr. nýttar til at tryggja verandi virksemi, herundir játtan til sáttmálabundnar lønarframskrivingar, prísvøkstur og til demografiskar broytingar. Góðar 4,5 mió. kr. eru játtáðar til nýtt virksemi á Suðuroyar sjúkrahúsi, íroknað tiltøk móti korona. Sí talvu niðanfyri:

Suðuroyar sjúkrahúsið – orsøk til øking - høvuðskonta	Upphædd í 1000 kr.
Øking – verandi virksemi (framskrivingar)	13.410
Øking – nýtt virksemi	4.527
- <i>Politiskar raðfestingar</i>	1.382
- <i>Korona</i>	1.095
- <i>Endurvenjing</i>	1.550
- <i>Flutt virksemið frá serviðgerð uttanlands</i>	500
Øking í alt	17.937

Til spurning 5

Hyggja vit yvirskipað eftir virkseminum, so vaks talið av ambulantum vitjanum í öllum Sjúkrahúsverkinum 16% samanlagt í tíðarskeiðinum 2019-2022. Hetta talið gevur eina góða ábending um, at virksemið hesi árin er økt munandi á teimum trimum sjúkrahúsunum. Ein orsøk til stóra vøksturin er demografiska broytingin. Fólkatalið í Føroyum er vaksið nógv hesi árin og talið av eldri fólki er vaksandi. Harumframt eru fleiri nýggir serlæknar komnir afturat. Játtanin til serlæknar, sonevnda serlæknapuljan, er býtt soleiðis árin 2019 til 2022:

- Gynokologi/obstetrik
- Barna- og ungdomspsykiatri
- Kardiologisk vaktarlag (hjartaøkið)
- Barnalækni
- Eygnalækni
- Lungalækni
- Parkinson-endurvenjing

Somuleiðis hava verið aðrar politiskar raðfestingar á öllum trimum sjúkrahúsunum, sum síggjast aftur í virksemistølunum hjá Sjúkrahúsverkinum, eitt nú:

- ADHD-klinikk til vaksin
- Intern medisinari
- Bólkatilboð til fólk við sclerosu
- Styrkja tænastuna fyri tey við seinheilaskaða við neurologitænastu
- Svøvnkøvuambulatorium
- Endurvenjing til giktasjúklingar og neurologiskar sjúklingar
- Psykomotoriska terapi, klinisk sexologi, neurosálarfrøði og somatisk sálarfrøði - rehabilitering

- Peningur settur av til Barna- og ungdómspsykiatri
- Játtan til fleiri MR-skanningar
- Stovnað neyðtökutilbúgving
- Styrkt læknaskrivarahópin, betri fíggjarstýring og kliniska stápseind – betra sjúklingagongdir/hagtöl o.a.

Heilsumálaráðið, 8. september 2023

Margit Stórá
landsstýriskvinna